

31. Gweithgaredd Ymarfer: Dysgu o Gamgymeriadau

Mae'r Athro James Reason o Brifysgol Manceinion wedi gwneud llawer o waith ar gamgymeriadau sy'n arwain at drychinebau (damweiniau awyren, camgymeriadau mewn llawdriniaeth ac ati). Gellir cymhwyso ei ganfyddiadau i gamgymeriadau rydym ni'n eu gwneud pan rydym yn gwneud rhywbeth heriol. Yn ffodus, does dim canlyniadau difrifol i'ch camgymeriadau chi – ddim o'u cymharu â damwain awyren beth bynnag.

Os ydych chi eisiau cynyddu pa mor gyflym rydych yn dod yn dda am wneud rhywbeth, mae'n help os gwnewch chi'r canlynol:

1 Gwnewch gamgymeriadau. Efallai bod hyn yn swnio'n amlwg ond mae rhai myfyrwyr yn teimlo'n ofnus neu'n isel pan fyddant yn gwneud camgymeriad, felly maen nhw'n eu hosgoi. Os yw darn o waith yn anodd a'u bod yn debygol o wneud llawer o gamgymeriadau, maen nhw'n copïo gwaith rhywun arall neu 'anghofio' ei roi i mewn i'w farcio. Mae'n rhaid i chi wneud camgymeriadau fel eich bod yn gallu dysgu ohonynt.

2 Pan fydd camgymeriad wedi ei wneud, daliwch eich gafael ynddo. Mae camgymeriadau'n wybodaeth. Peidiwch â'u hanwybyddu, eu cuddio neu eu cywiro'n gyflym. Astudiwch nhw.

3 Categoriwch eich camgymeriad a darganfod pam y digwyddodd. Mae'r Athro Reason yn dadlau bod tri phrif reswm dros wneud camgymeriad:

Math o gamgymeriad	Ymateb posibl
1. Camgymeriad gweithredol Defnyddiwyd y broses anghywir (e.e. mae'r cyfrifiad ar chwâl oherwydd bod y dull anghywir wedi ei ddefnyddio, dydy'r cynllun marcio ddim ar gael, dydy'r myfyriwr ddim yn gwybod beth i'w wneud er mwyn cael marc uchel).	Archwiliwch y prosesau. Categoriwch nhw. Atodwch brosesau i broblemau – ydych chi'n defnyddio'r un cywir?
2. Llithriad Defnyddiwyd y broses gywir ond mae camgymeriadau wrth weithredu'r broses yn arwain at farc is (e.e. diffyg manylder neu gynnwys allweddol mewn paragraff, ateb mewn gwyddoniaeth/mathys yn iawn at ryw bwynt ond yna'n torri i lawr).	Ymarferwch y broses. Casglwch enghreifftiau da o'r broses.
3. 'Blacowt' meddyliol Mae'r wybodaeth angenrheidiol ar gyfer cwblhau'r her ar goll neu wedi ei hanghofio.	Adolygwch eich nodiadau a'ch gwybodaeth. Gwiriwch nodiadau myfyriwr arall. Defnyddiwch werslyfrau i gryfhau dysgu. Ceisiwch gryfhau eich adalw trwy dechnegau adolygu.

Ceisiwch gategoriwch eich camgymeriadau, yna gwnewch restr o gamau y gallech eu cymryd i leihau'r siawns y bydd y camgymeriad hwnnw'n digwydd eto. Defnyddiwch y tabl gyferbyn.

Pwnc Safon Uwch

Math o gamgymeriad	Gweithredu:
1. Camgymeriad gweithredol Defnyddiwyd y broses anghywir (e.e. mae'r cyfrifiad ar chwâl oherwydd bod y dull anghywir wedi ei ddefnyddio, dydy'r cynllun marcio ddim ar gael, dydy'r myfyriwr ddim yn gwybod beth i'w wneud er mwyn cael marc uchel).
2. Llithriad Defnyddiwyd y broses gywir ond mae camgymeriadau wrth weithredu'r broses yn arwain at farc is (e.e. diffyg manylder neu gynnwys allweddol mewn paragraff, ateb mewn gwyddoniaeth/maths yn iawn at ryw bwynt ond yna'n torri i lawr).
3. 'Blacowt' meddylol Mae'r wybodaeth angenrheidiol ar gyfer cwblhau'r her ar goll neu wedi ei anghofio.

Syniadau i gloi

Mae'r weithred o gasglu eich holl adborth at ei gilydd i un lle yn weithgaredd hynod ddefnyddiol. Mae llawer o fyfyrwyr yn derbyn toreth o adborth gan athrawon, ond mae ar wasgar mewn naw neu ddeg darn o waith wedi eu stwffio i fagiau neu mewn ffeiliau gwahanol.

O archwilio eich adborth gan athrawon bydd gennych lawer gwell siawns o weithio'n effeithiol ar eich gwendidau.